

Kraj Šentice
č 491

**ZAKLJUČNO POROČILO
O REZULTATIH OPRAVLJENEGA RAZISKOVALNEGA DELA
NA PROJEKTU V OKVIRU CILJNIH RAZISKOVALNIH
PROGRAMOV (CRP)**

Lm = 5790

ld = 1062566

I. Predstavitev osnovnih podatkov raziskovalnega projekta

1. Vrsta projekta: a) aplikativni
 b) razvojni

2. Naziv Ciljnega raziskovalnega programa (CRP):

GOZD

3. Številka pogodbe:

V4-0183-98

4. Naslov projekta:

IZDELAVA MODELOV ZA PRESOJO VPLIVOVR RAZLIČNIH VRST POSEGOM NA
GOZD IN GOZDNI PROSTOR

5. Naziv nosilne raziskovalne organizacije:

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE

6. Sofinancer:

MKGP

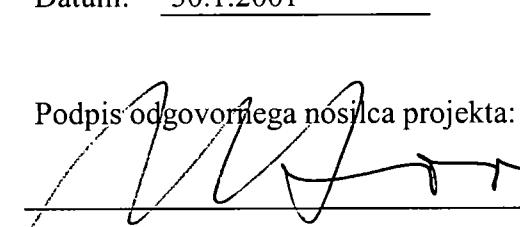
7. Šifra ter ime in priimek odgovornega nosilca projekta:

5093

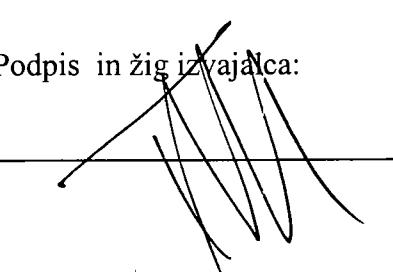
mag. Marko KOVAC

Datum: 30.1.2001

Podpis odgovornega nosilca projekta:

Podpis in žig izvajalca:

GDK 907.3

K.6.: ravnost okolja, vpliv na okolje, prejšnja vplivov
T.D. 2.12

GOZDARSKA KNJIŽNICA

K E

491

22002000238

UNIVERZA V LJUBLJANI, GFS
COBISS SLO

II. Vsebinska struktura zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega projekta v okviru CRP

1. Cilji projekta:

1.1. Ali so bili cilji projekta doseženi?

- a) v celoti
- b) delno
- c) ne

Če b) in c), je potrebna utemeljitev.

1.2. Ali so se cilji projekta med raziskavo spremenili?

- a) ne
- b) da

Če so se, je potrebna utemeljitev:

2. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela¹:

Namen in cilji raziskave:

Zaradi več razlogov so bile presoje vplivov na gozdrovno okolje vse do sredine devetdesetih let (v nad. PVGO) necelostne in neenotne. Več sistemskega reda sta v področje sicer vnesli Uredba o vrstah posegov v okolje (Ur.l.RS, št. 66, 1996) in Navodilo o metodologiji za izdelavo poročila o vplivih na okolje (Ur.l.RS, št. 70, 1996), ki pa se nista dotaknili vprašanja, na kakšen način sploh vrednotiti posamezne sestavine okolja niti nista podali seznama minimalnih obveznih kazalcev, ki naj se v primeru posameznega posega preverja. Da bi prišli korak naprej, je Gozdarski inštitut Slovenije v sredini devetdesetih let pristopil k obsežni preučitvi modela ranljivosti gozdnega prostora, iz katerega je bil zasnovan idealiziran model PVGO. Ta projekt je nadaljevanje preteklih aktivnosti, v njem pa so podani konkretni predlogi, kako naj bi se gozdarska PVO izvajala v realnem prostoru in času.

Glavni cilji projekta so bili:

- izdelava seznama predvidljivih posegov v gozd in analiza vplivov posameznih skupin posegov na gozd,
- izbor modelov, presoja relevantnosti kazalcev modela in izbor obveznih kazalcev vrednotenja/ presojanja,
- izdelava seznama predlogov omilitvenih ukrepov za pomembnejše vplive posegov na gozd,
- preizkus modelov na študijskih objektih.

Opis dela in ugotovitve:

Delo je teklo po naslednjih delovnih fazah:

- pregled zakonodaje in oblikovanje predloga predvidljivih posegov na gozd,
- analiza predvidljivih vplivov na gozd,
- oblikovanje večstopenjskih generaliziranih modelov, s katerimi je mogoče vrednotiti obstoječe stanje in presojati predvidljive vplive. Model je hierarhičen in v prvi stopnji upošteva krajinsko ekološki vidik, t.j. splošno ranljivost prostora (na ta način je mogoče pridobiti takojšnje razlike med primernostmi posegov v različnih slovenskih okoljih npr. alpskim ali nižinskim svetom), v drugi pa konkreten poseg v konkretnem okolju, katerega predvidljiv vpliv se ocenjuje s splošnimi kazalci in s kazalci lokalnega značaja.
- oblikovanje predloga minimuma obveznih kazalcev za posamezne skupine posegov,
- računalniško modeliranje (uvajanje odločitvenih računalniško podprtih modelov),
- preizkus modelov za presojo posegov (gradnja avtoceste in rekreacijska funkcija) na študijskih objektih (Domžale, Bohinjsko jezero).

Glede na to da so modeli za PVGO oblikovani na teoretičnih predpostavkah (vsi predvidljivi posegi sedaj niso aktualni, npr. energetski koridorji kot so npr. plinovod, elektrovod...), konkretnih ugotovitev glede njihove zanesljivosti ni mogoče podati. Dokaj realno oceno pa je mogoče predstaviti za primera bodoče avtoceste pri Domžalah in za nekdanji kamp Ukanc pri Bohinjskem jezeru, za katera so že bile izdelane elaboratne

¹ Potrebno je napisati vsebinsko raziskovalno poročilo kjer mora biti predstavljena raziskovalna hipoteza in metodološko-teoretičen opis raziskovanja pri njenem preverjanju ali zavračanju vključno s pridobljenimi rezultati projekta.

študije. Primerjava obeh pristopov kaže, da so v tej študiji zasnovani PVGO modeli zanesljivi, saj so na skoraj identičnih lokacijah opozorili na iste probleme kot jih je pokazalo terensko stanje.

3. Izkoriščanje dobljenih rezultatov:

3.1. Kakšen je **potencialni pomen**² rezultatov vašega raziskovalnega projekta za:

- a) odkritje temeljnih znanstvenih zakonov;
- b) odkritje novih znanstvenih spoznanj;
- c) izpopolnitev oz. razširitev metodološkega instrumentarija;
- d) razvoj svojega temeljnega raziskovanja;
- e) razvoj drugih temeljnih znanosti;
- f) razvoj aplikativnega raziskovanja;
- g) razvoj novih tehnologij in drugih razvojnih rezultatov.

3.2. Označite s katerimi družbeno-ekonomskimi cilji (po metodologiji OECD-ja) sovpadajo rezultati vašega raziskovalnega projekta:

- a) razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribolova - vključuje RR, ki je v osnovi namenjen razvoju in podpori teh dejavnosti;
- b) pospeševanje industrijskega razvoja - vključuje RR, ki v osnovi podpira razvoj industrije, vključno s proizvodnjo, gradbeništvom, prodajo na debelo in drobno, restavracijami in hoteli, bančništvo, zavarovalnicami in drugimi gospodarskimi dejavnostmi;
- c) proizvodnja in racionalna izraba energije - vključuje RR-dejavnosti, ki so v funkciji dobave, proizvodnje, hranjenja in distribucije vseh oblik energije. V to skupino je treba vključiti tudi RR vodnih virov in nuklearne energije;
- d) razvoj infrastrukture - ta skupina vključuje dve podskupini:
 - transport in telekomunikacije - Vključen je RR, ki je usmerjen v izboljšavo in povečanje varnosti prometnih sistemov, vključno z varnostjo v prometu;
 - prostorsko planiranje mest in podeželja - Vključen je RR, ki se nanaša na skupno načrtovanje mest in podeželja, boljše pogoje bivanja in izboljšave v okolju;
- e) nadzor in skrb za okolje - vključuje RR, ki je usmerjen v ohranjevanje fizičnega okolja; zajema onesnaževanje zraka, voda, zemlje in spodnjih slojev, onesnaženje zaradi hrupa, odlaganja trdnih odpadkov in sevanja; razdeljen je v dve skupini:
 - zdravstveno varstvo (z izjemo onesnaževanja) - vključuje RR - programe, ki so usmerjeni v varstvo in izboljšanje človekovega zdravja;
 - družbeni razvoj in storitve - vključuje RR, ki se nanaša na družbene in kulturne probleme;
- f) splošni napredok znanja - ta skupina zajema RR, ki prispeva k splošnemu napredku znanja in ga ne moremo pripisati določenim ciljem;
- g) obramba - vključuje RR, ki se v osnovi izvaja v vojaške namene, ne glede na njegovo vsebino, ali na možnost posredne civilne uporabe. Vključuje tudi varstvo (obrambo) pred naravnimi nesrečami.

² Označite lahko več odgovorov

3.3. Kateri so **neposredni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- projektiranje PVO,
- razvoj novih tehnologij s poudarkom na racionalizaciji dela,
- neposredni predlogi za izpopolnjevanje gozdarskih podatkovnih baz.

3.4. Kakšni so lahko **dolgoročni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- metodološko izpopolnjevanje gozdarskega prostorskega načrtovanja,
- varovanje okolja in zmanjševanje tveganj v okolju,
- predlogi za izpopolnjevanje normativne zakonodaje.

3.5. Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna velikega **odziva**?

- a) v domačih znanstvenih krogih;
- b) v mednarodnih znanstvenih krogih;
- c) pri domačih uporabnikih;
- d) pri mednarodnih uporabnikih.

3.6. Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža **interes** po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

- oddelek/ inštitut za geografijo,
- inštitucije, ki se ukvarjajo z načrtovanjem okolja in varstva narave,
- izvajalci PVO študij.

3.7. Število **diplomantov, magistrov in doktorjev**, ki so zaključili študij z vključenostjo v raziskovalni projekt?

1 magistrica

4. Sodelovanje z tujimi partnerji:

4.1. Navedite **število in obliko** formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujimi raziskovalnimi inštitucijami.

/

4.2. Kakšni so **rezultati** tovrstnega sodelovanja?

/

5. Bibliografski rezultati:

Za odgovornega nosilca in ostale raziskovalce v projektni skupini priložite bibliografske izpise za obdobje od 1997 do 2000 iz COBISS-a³ oz. za medicinske vede iz Inštituta za biomedicinsko informatiko. Na bibliografskih izpisih označite tista dela, ki so nastala v okviru pričajočega projekta.

1.01 Izvirni znanstveni članek

FERREIRA, Andreja. Pokrajinsko-ekološka presoja ranljivosti gozda = Landscape-ecological assesment of forest vulnerability. Zb. gozd. lesar., 2000, št. 61, str. 161-198, ilustr. [COBISS-ID 685990]

FERREIRA, Andreja. Metodologija za presojo vplivov posegov na gozd in gozdn prostor = Methodology for the assessment of the impacts of encroachment upon forest and forest landscape. Zb. gozd. lesar., 2000, št. 62, str. 171-207, ilustr. [COBISS-ID 724646]

1.02 Pregledni znanstveni članek

ŠPES, Metka. Družbenogeografski vidiki proučevanja okoljskih problemov. Geogr. vestn., 1997, let. 69, str. 187-202. [COBISS-ID 27565]

1.06 Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

ŠPES, Metka. Vpliv lokalnih virov emisij in čezmejnega prenašanja onesnaženega zraka na kakovost okolja v alpskem ekosistemu Slovenije = The impact of local emission sources and transborder transmission of polluted air on the environmental quality of the Alpine ecosystem in Slovenia. V: GOSAR, Anton (ur.), KUNAVER, Jurij (ur.). Sonaravni razvoj v slovenskih Alpah in sosedstvu, (Dela, 13). Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, 1999, str. 135-149. [COBISS-ID 11256418]

1.08 Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

KOVAČ, Marko, ŽONTA, Ivan. Razvoj gozdarskega in prostorskega načrtovanja na Gozdarskem inštitutu Slovenije = Development of forest management and landscape planning in the Slovenian Forestry Institute. V: JURC, Maja (ur.), HOČEVAR, Milan (ur.). Znanje za gozd : zbornik ob 50. obletnici obstoja in delovanja Gozdarskega inštituta Slovenije : proceedings on the occasion of 50 years of the existence and activities of the Slovenian Forestry Institute. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1997, str. 119-132. [COBISS-ID 263334]

OGULIN, Andreja, ŠUBIC, Andreja. Vrednotenje funkcij gozda kot osnova za presojo vplivov posegov na gozd. V: KOBLAR, Jasna (ur.), KUČAN, Ana (ur.), MARUŠIČ, Janez (ur.), PREM, Marko (ur.), VUČER, Igor (ur.), MLAČAR, Aleš (ur.), MLAČAR, Barbara (ur.). Presoja vplivov na okolje kot načrtovalsko orodje za varstvo okolja : zbornik 4. letnega strokovnega srečanja Društva krajinskih arhitektov Slovenije, december 1997. Ljubljana: Društvo krajinskih arhitektov Slovenije, 1997, str. 68-73, ilustr. [COBISS-ID 348326]

PLUT, Dušan, ŠPES, Metka. Slovenian rural areas in the light of landscape vulnerability. V: MUNZAR, Jan (ur.), VAISHAR, Antonín (ur.). Rural geography and environment : Proceedings of the 2nd Moravian geographical conference CONGEO'97, Valtice, Czech Republic, September 15-19, 1997. 1st ed. Brno: REGIOGRAPH, 1997, 1997, str. 100-105. [COBISS-ID 22189]

ŠPES, Metka. General characteristics of environmental degradation in Slovène urban areas. V: HEFFNER, Krystian (ur.), RAVBAR, Marjan (ur.). Small European regions during transition period : transformation of settlement systems : [proceedings from

³ Bibliografijo raziskovalcev si lahko natisnete sami iz spletné strani:<http://www.izum.si/>

the Forth Polish-Slovenian Conference Transformation of Settlement Systems in Small European Regions during Transition Period, Opole, June 6 - 7th 1997]. 1. wyd. Opole: Governmental Research Institute, Silesian Institute, 1997, 1997, str. 77-82. [COBISS-ID 29357]

ŠUBIC, Andreja, OGULIN, Andreja. Razvoj metodologije za presojo vplivov posegov na gozd = Development of the environmental impact assessment methodology for the forest landscape. V: JURC, Maja (ur.), HOČEVAR, Milan (ur.). Znanje za gozd : zbornik ob 50. obletnici obstoja in delovanja Gozdarskega inštituta Slovenije : proceedings on the occasion of 50 years of the existence and activities of the Slovenian Forestry Institute. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1997, str. 143-156. [COBISS-ID 263846]

1.17 Poglavlje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

ŠPES, Metka. Onesnaženost in onesnaževanje ozračja in vod. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). Geografski atlas Slovenije : država v prostoru in času. Ljubljana: DZS, 1998, 1998, str. 320-322, ilustr., zvd. [COBISS-ID 51629]

2.09 Magistrsko delo

FERREIRA, Andreja. Pokrajinsko-ekološka presoja ranljivosti gozda pri gradnji avtoceste Ljubljana-Celje = Landscape-ecological assessment of forest vulnerability regarding the construction of Ljubljana-Celje highway : magistrsko delo = master of science thesis. Ljubljana: [A. Fereira], 2000. XI, 194 f., [4] pril., ilustr. [COBISS-ID 11888738]

2.13 Elaborat, predštudija, študija

KOVAČ, Marko, SIMONČIČ, Primož, OGULIN, Andreja. Poročilo o vplivih na okolje - segment "gozdne površine", "tla" in "rastline" za avtocestni odsek Naklo - Kranj V.. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1998. 27 str., zvd. [COBISS-ID 433830]

OGULIN-ISKRA, Andreja, ŠUBIC, Andreja. Sektorsko poročilo o vplivih na gozd za izdelavo končnega poročila o vplivih na okolje za cestno povezano naselja Vici na R-373/1364 Trava - Čabar. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1998. 21 str. [COBISS-ID 435878]

OGULIN-ISKRA, Andreja, ŠUBIC, Andreja. Sektorsko poročilo o vplivih na gozd za izdelavo končnega poročila o vplivih na okolje za lokalno cesto 3613 Črni potok - Žurge. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1998. 26 str. [COBISS-ID 435622]

3.07 Izvedensko mnenje, arbitražna odločba, recenzija

FLIS, Jelka, ČUHALEV, Igor, SIMONČIČ, Primož, DEŽELAK, Ferdinand, ŠPES, Metka, PIANO, Saša, DIKLIČ, Simona, PLUT, Dušan, SVETINA, Marta, ŠUŠTERŠIČ, Andrej, PLANINŠEK, Tone, BOLE, Mojca, ROŠER-DREV, Alenka, KUGONIČ, Nives, KOVAČ, Marko, FERLIN, Franc, POKORNY, Boštjan, OREŠNIK, Klara, MLJAČ, Liljana, CESTNIK, Breda, VONČINA, Rudi, ŠTERBENK, Emil. Poročilo in ocena o vplivih na okolje nadomestnega objekta TET 3. Velenje: Erico, 1998. 3 zv. (VIII, 190 f.; X, 216 f.; IV, 136 f.), graf. prikazi. [COBISS-ID 97494]

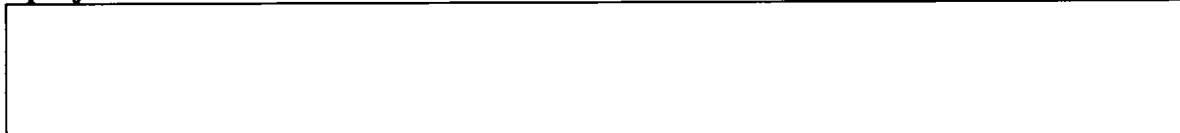
3.20 Druga dela

OGULIN, Andreja, ŠUBIC, Andreja. Presoja vplivov na gozd : [posterska predstavitev na rednem strokovnem srečanju društva krajinskih arhitektov Slovenije]. Ljubljana, 1997: Kulturni dom Španski borci. [COBISS-ID 350118]

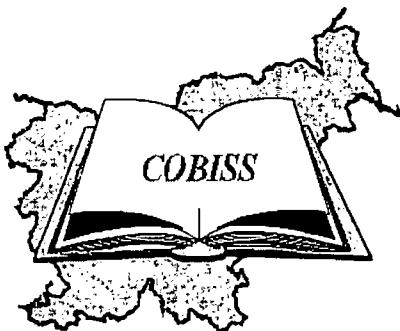
OGULIN, Andreja, ŠUBIC, Andreja. Presoja vplivov na okolje : [posterska

- predstavitev ob 50-letnici Gozdarskega inštituta Slovenije]. Ljubljana, 1997:
Gozdarski inštitut Slovenije. [COBISS-ID 349862]
- ŠUBIC, Andreja, OGULIN, Andreja. Presoja vplivov na okolje : [posterska
predstavitev na sejmu Tehnika za okolje]. Ljubljana, 16-20 oktober, 1998: [s.n.].
[COBISS-ID 434342]

**6. Druge reference⁴ odgovornega nosilca in ostalih raziskovalcev na raziskovalnem
projektu:**

⁴ Navedite tudi druge raziskovalne rezultate iz obdobja financiranja vašega projekta, ki niso zajeti v bibliografske izpise, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na prenos znanja in tehnologije.

Kooperativni online bibliografski sistem in servisi

MARKO KOVAC [05093]

Osebna bibliografija za obdobje 1997-2000

ČLANKI IN SESTAVKI

1.01 Izvirni znanstveni članek

1. KOVAC, Marko. Dosedanji koncept popisa propadanja gozdov in razvoj celostnega ekološkega monitoringa = The previous concepts as to forest decline and new ideas regarding integral ecological monitoring. V: ROBEK, Robert (ur.). *Proučevanje propadanja gozdov v Sloveniji v obdobju 1985-1995*, (Zbornik gozdarstva in lesarstva, Tematska številka, 52). Ljubljana: Gozdarski inštitut: Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo: Biotehniška fakulteta, Oddelek za lesarstvo, 1997, str. 23-52. [COBISS-ID 257190]

1.04 Strokovni članek

2. HOČEVAR, Milan, KOVAC, Marko, KOBLER, Andrej. Taming the wildern. *GIS Eur.*, april 1998, vol. 7, no. 4, str. 20-23. [COBISS-ID 400038]

1.08 Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

3. KOVAC, Marko, ŽONTA, Ivan. Razvoj gozdarskega in prostorskega načrtovanja na Gozdarskem inštitutu Slovenije = Development of forest management and landscape planning in the Slovenian Forestry Institute. V: JURC, Maja (ur.), HOČEVAR, Milan (ur.). *Znanje za gozd : zbornik ob 50. obletnici obstoja in delovanja Gozdarskega inštituta Slovenije : proceedings on the occasion of 50 years of the existence and activities of the Slovenian Forestry Institute*. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1997, str. 119-132. [COBISS-ID 263334]

4. HOČEVAR, Milan, KOVAC, Marko, KOBLER, Andrej. Application of remote sensing and GIS

from landscape to forest stand level. V: KENNEDY, P...J... (ur.). *Application of remote sensing in European forest monitoring : proceedings : international workshop : Vienna, Austria, 14th-16th October, 1996*. Vienna [etc.]: Universität für Bodenkultur: Joint research centre European Commission: Joanneum Research, 1998, str. 33-45. [COBISS-ID 392614]

5. KOVAC, Marko, HOCEVAR, Milan. The potentials of digital photogrammetry in forest management planning. V: KUSAN, Vladimir (ur.). *Sto godina fotogrametrije u Hrvatskoj : zbornik radova = proceedings*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1998, str.383-394. [COBISS-ID 392102]

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

2.01 Znanstvena monografija

6. BRACK, Cris, KOVAC, Marko, LUND, H. Gyde (ur.). *IUFRO Guidelines for designing multipurpose resource inventories : a project of IUFRO Research Group 4.02.02*, (IUFRO World series, Vol. 8). Vienna: International Union of Forestry Research Organizations, 1998. 216 str., ilustr., graf. prikazi. ISBN 3-901347-09-7. [COBISS-ID 391590]

2.06 Priročniki, slovarji, leksikoni

7. KOVAC, Marko, MAVSAR, Robert, HOCEVAR, Milan, SIMONCIČ, Primož, BATIČ, Franc. *Popis poškodovanosti gozdov in gozdnih ekosistemov : priročnik za terensko snemanje podatkov*. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 2000. VIII, 74 str., ilustr. ISBN 961-90316-5-2. [COBISS-ID 107917312]

2.11 Poročilo o znanstvenoraziskovalni nalogi

8. POKLUKAR, Janez, KOVAC, Marko, TITOVSek, Janez, CUNDER, Tomaž, ČUHALEV, Igor, BOŽIČ, Janko. *Medonosnost gozdov in mejnih kmetijskih zemljišč v Sloveniji = Honey capacity of forests and inactive agricultural land in Slovenia : zaključno poročilo o rezultatih opravljenega znanstveno - raziskovalnega dela na področju aplikativnega raziskovanja : št. pogodbe L4-7097*, (KIS - Poročila o raziskovalnih nalogah, 150). Ljubljana: Kmetijski inštitut Slovenije, 1997. 1 zv. (loč. pag.). [COBISS-ID 354920]

9. HOCEVAR, Milan, ŠUBIC, Andreja, OGULIN-ISKRA, Andreja, KOVAC, Marko, HLADNIK, David, ŠPES, Metka. *Snovanje modelov za preučevanje vplivov na okolje : zaključno poročilo o rezultatih opravljenega znanstveno - raziskovalnega dela na področju aplikativnega raziskovanja*. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1997. 1 zv.(loč.pag.), ilustr. [COBISS-ID 332710]

2.12 Poročilo o razvojno-raziskovalni nalogi

10. HOCEVAR, Milan, BEHIN, Leon, JURC, Maja, KOVAC, Marko, FERLIN, Franc, KUTNAR, Lado, ČAS, Miran, BOŽIČ, Gregor, MEDVED, Mirko, OGULIN, Andreja. *Zaključno poročilo: UN - ECE/FAO temperate and boreal forest resources assessment 2000 for Slovenia*. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1999. 1 mapa. [COBISS-ID 592550]

2.13 Elaborat, predštudija, študija

11. SIMONČIČ, Primož, FERLIN, Franc, KOVAC, Marko, KRAIGHER, Hojka, VESELIČ, Živan, MATIJAŠIČ, Dragan, GOLOB, Aleksander, JURC, Maja, KUTNAR, Lado, MEDVED, Mirko, ČAS, Miran, BOŽIČ, Gregor, OGULIN-ISKRA, Andreja, JAKŠA, Jošt. *National Questionnaire - Slovenia : (Multi country report of forestry)*. Ljubljana: Slovenian Forestry Institute: Slovenian Forestry Service: Ministry for Agriculture, Forestry and Food, 1998. 56 str. [COBISS-ID 436646]

12. KOVAC, Marko, SIMONČIČ, Primož, OGULIN, Andreja. *Poročilo o vplivih na okolje - segment "gozdne površine", "tla" in "rastline" za avtocestni odsek Naklo - Kranj V.* Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1998. 27 str., zvd. [COBISS-ID 433830]

2.20 Druge monografije in druga zaključena dela

13. HOČEVAR, Milan, KRAIGHER, Hojka, JURC, Maja, SMOLEJ, Igor, KALAN, Polona, MEDVED, Mirko, ROBEK, Robert, ŽGAJNAR, Alojz, BITENC, Borut, KOVAC, Marko, KEREC-KOVAC, Marija Dolores, BOGATAJ, Nevenka, OGULIN, Andreja. *Gozdarski inštitut Slovenije = Slovenian Forestry Institute*. 1. izd. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1997. [40] str., ilustr. [COBISS-ID 68078848]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

3.07 Izvedensko mnenje, arbitražna odločba, recenzija

14. FLIS, Jelka, ČUHALEV, Igor, SIMONČIČ, Primož, DEŽELAK, Ferdinand, ŠPES, Metka, PIANO, Saša, DIKLIČ, Simona, PLUT, Dušan, SVETINA, Marta, ŠUŠTERŠIČ, Andrej, PLANINŠEK, Tone, BOLE, Mojca, ROŠER-DREV, Alenka, KUGONIČ, Nives, KOVAC, Marko, FERLIN, Franc, POKORNY, Boštjan, OREŠNIK, Klara, MLJAČ, Liljana, CESTNIK, Breda, VONČINA, Rudi, ŠTERBENK, Emil. *Poročilo in ocena o vplivih na okolje nadomestnega objekta TET 3*. Velenje: Erico, 1998. 3 zv. (VIII, 190 f.; X, 216 f.; IV, 136 f.), graf. prikazi. [COBISS-ID 97494]

3.13 Organiziranje znanstvenih in strokovnih sestankov

15. KOVAC, Marko, MAVSAR, Robert, KOPŠE, Igor. *Gozd in gozdarstvo v Sloveniji : [organizacija in vodenje strokovne ekskurzije za švicarske gozdarje, 13. - 15. april 2000]*. 2000. [COBISS-ID 767654]

16. KOVAC, Marko, MAVSAR, Robert, HOČEVAR, Milan, KOPŠE, Igor. *Popis propadanja gozdov 2000 : [organizacija in izvedba seminarja od 20-22.6.2000, GIS, Ljubljana]*. 2000. [COBISS-ID 767142]

17. KOVAC, Marko. *Seeking the new approaches to forest management planning : [organizacija mednarodne delavnice, dne 12. aprila 2000, GIS, Ljubljana]*. 2000. [COBISS-ID 767398]

3.15 Prispevek na konferenci, brez natisa

18. HOČEVAR, Milan, HLADNIK, David, KOVAC, Marko. *The Conceptual Frames of the Close to Nature Forestry in Slovenian Forest Wilderness : Posterska predstavitev na XX. IUFRO kongresu, Kuala Lumpur, Malezija, 7-12. avgust 2000.* 2000. [COBISS-ID 752294]
19. KOVAC, Marko. *Potek seminarja, metodološke novosti, potek popisa : predavanje na seminarju Popis propadanja gozdov in gozdnih ekosistemov 2000, Gozdarski inštitut Slovenije, 20. - 22. junij 2000.* Ljubljana, 20. junij 2000: Gozdarski inštitut Slovenije. [COBISS-ID 750502]
20. KOVAC, Marko. *Seeking a new forest management planning model : referat na delavnici (workshop) Seeking the new Approaches to Forest Management Planning, Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije, 11. april 2000.* Ljubljana, 11. april 2000: Gozdarski inštitut Slovenije. [COBISS-ID 767910]

SEKUNDARNO AVTORSTVO

4.02 Mentor

Drugo

21. BEHIN, Leon. *Izdelava DOF za GGE Kobarid v merilu 1:5000 : pripravnika naloga.* Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno načrtovanje in prostor, 1998. III, 34 str., ilustr. [COBISS-ID 404646]

4.03 Prevajalec

22. HOČEVAR, Milan, KRAIGHER, Hojka, JURC, Maja, SMOLEJ, Igor, KALAN, Polona, MEDVED, Mirko, ROBEK, Robert, ŽGAJNAR, Alojz, BITENC, Borut, KOVAC, Marko, KEREC-KOVAC, Marija Dolores, BOGATAJ, Nevenka, OGULIN, Andreja. *Gozdarski inštitut Slovenije = Slovenian Forestry Institute.* 1. izd. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, 1997. [40] str., ilustr. [COBISS-ID 68078848]

Zahteva za izpis bibliografije je bila poslana z računalnika: 193.2.23.63
Izbrani format bibliografske enote: ISO 690

Vir bibliografskih zapisov: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

GDK 91:61:58

RAZVOJ GOZDARSKEGA IN PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA NA
GOZDARSKEM INŠTITUTU SLOVENIJE

Marko KOVAČ*, Ivan ŽONTA**

Izvleček

Prispevek obravnava razvoj prostorske problematike od začetkov ustanovitve gozdarskega inštituta do danes. Celotni razvoj področja je razdeljen na štiri pomembnejša obdobja, v zaključku sestavka pa je govor še o nadaljnji perspektivi tega področja.

Ključne besede: prostorska problematika, razvojno-gospodarski načrt, krajinski načrt, urejanje gozdov, varstvo okolja, preučevanje vplivov na gozdno okolje

DEVELOPMENT OF FOREST MANAGEMENT AND LANDSCAPE PLANNING
IN THE SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

The article deals with development of forest and landscape management from the establishment of Forestry Institute until today. The entire overview is divided and analysed within four significant periods, some aspects of the prosperity of this field are analysed in the conclusion.

Key words: spatial problematics, development plan, landscape plan, forest management, environmental protection, environmental impact assessment

GDK 911 - - 014

RAZVOJ METODOLOGIJE ZA PRESOJO VPLIVOV POSEGOV NA GOZD

Andreja ŠUBIC*, Andreja OGULIN**

Izvleček

V članku je kratko predstavljen razvoj metodologije za presojo vplivov posegov na gozd. Naraščajoče potrebe pa izdelavi poroči presoj vplivov na okolje (PVO) in pomanjkljivosti dosedanjih tovrstnih študij za gozdni prostor so bile povod za sistematizacijo vsebine in metodologije PVO za gozd. Ta nastaja v okviru raziskovalne naloge, ki poteka na Gozdarskem inštitutu Slovenije. Predstavitev naloge je v članku vsebinsko razdeljena na dva delova: na metodologijo za oceno ranljivosti gozdnega prostora in na metodologijo za presojo vplivov posegov na gozd. Oba postopka naj bi v bodoči predstavljala strokovno podlago pri odločanju o razvoju gozdnega prostora.

Ključne besede: ranljivost okolja, presoja vplivov na okolje (PVO), metodologija, gozdni prostor

DEVELOPMENT OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT METHODOLOGY FOR THE FOREST LANDSCAPE

Abstract

This article presents the development of the Environmental Impact Assessment (EIA) methodology for the forest landscape. The increasing need for EIA reports and shortcomings of EIA studies to date have brought about the need to systemize the content and methodology of the EA for the forest landscape. This process is currently taking place in the framework of a research project at the Slovenian Forestry Institute. The project is divided into two parts: the methodology for forest vulnerability assessment and the methodology of the EIA for the forest landscape. Both procedures provide a strong basis for future professional decisions on the development of the forest landscape.

Key words: environmental vulnerability, environmental impact assessment (EIA), methodology, forest landscape

* dipl. geogr. in etnol., Gozdarski inštitut Slovenije, 1000 Ljubljana, Večna pot 2, SLO

** dipl. inž. kraj. arh., Gozdarski inštitut Slovenije, 1000 Ljubljana, Večna pot 2, SLO

GDK 907.3:917

Prispevo / Received: 24. 07. 2000
Sprejeto / Accepted : 29. 08. 2000

Izvorni znanstveni članek
Original scientific paper

METODOLOGIJA ZA PRESOJO VPLIVOV POSEGOM NA GOZD IN GOZDNI PROSTOR

Andreja FERREIRA*

Izvleček

Prispevek predstavlja metodologijo za presojo vplivov posegov na gozd in gozdni prostor in prinaša nekatere novosti. Na vsebinskem področju je novost, da so pri vrednotenju vplivov posegov na gozd bistvene gozdne funkcije in med njimi ekološke in socialne funkcije, ki so bile v preteklosti po krivici zapostavljene. Na metodološkem področju je pomembna predvsem jasna zasnova študije, kar omogoča preglednost postopka in možnost preverjanja rezultatov.

Ključne besede: metodologija, presoja vplivov na okolje, PVO, funkcija gozda, poseg v gozd, vpliv, avtocesta

METHODOLOGY FOR THE ASSESSMENT OF THE IMPACTS OF ENCROACHMENT UPON FOREST AND FOREST LANDSCAPE

Abstract

This paper represents a methodology for the assessment of the impact of encroachment upon forest and forest landscape, that brings some new concepts. In the field of contents, the idea is that forest functions play a crucial role in the evaluation of the impacts of encroachment upon forest; in addition, ecological and social functions, which were in the past unjustly neglected, have substantially risen in importance. In the field of methodology, this research is important especially in the formation of a clear concept of the execution of this study. This renders the transparency of the procedure and the testing of results possible.

Key words: methodology, environmental impact assessment, EIA, forest function, encroachment upon forest, impact, highway

* mag., Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SVN

GDK 907.3:917:(497.12)

Prispevo / Received: 04.01.2000
Sprejeto / Accepted: 25.02.2000

Izviri znanstveni članek
Original scientific paper

POKRAJINSKO-EKOLOŠKA PRESOJA RANLJIVOSTI GOZDA

Andreja FERREIRA¹

Izvleček

Članek obravnava ranljivost gozda, ki naj bi predstavljala eno od osnov pri usmerjanju posegov v gozdni prostor. Izdelali smo dva modela za oceno ranljivosti gozda. Osnovo predstavlja model, ki sloni na pokrajinsko-ekološkem vrednotenju gozda. Gozd je najbolj kompleksen pokrajinsko-ekološki element in v močni soodvisnosti od vseh ostalih dejavnikov, kar naj bi prišlo do izraza prav s pokrajinsko-ekološko presojo. Zaradi možnosti za primerjavo rezultatov smo oblikovali še model, ki izhaja iz kriterijev za oceno gozdnih funkcij.

Ključne besede: ranljivost gozda, gozdna funkcija, pokrajinsko-ekološka regionalizacija, metodologija, avtocesta, vpliv na gozd, presoja vplivov

LANDSCAPE-ECOLOGICAL ASSESSMENT OF FOREST VULNERABILITY

Abstract

This paper discusses forest vulnerability, which represents one of the bases for directing the encroachment upon forests. We prepared two models for the assessment of forest vulnerability. A model based on a landscape-ecological evaluation of forest represents the premise. The forest is the most complex landscape-ecological element and as such is in great codependency with all other factors; this codependency evidences itself perfectly through the landscape-ecological assessment. Since there exists a possibility for a comparison of results, we also developed a second model, which proceeds from the criteria used for the assessment of forest functions.

Key words: forest vulnerability, forest function, landscape-ecological regionalization, methodology, higway

¹ mag., Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SVN

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA GEOGRAFIJO

ANDREJA FERREIRA

**POKRAJINSKO-EKOLOŠKA PRESOJA RANLJIVOSTI GOZDA
PRI GRADNJI AVTOCESTE LJUBLJANA-CELJE**

MAGISTRSKO DELO

**LANDSCAPE-ECOLOGICAL ASSESSMENT OF FOREST
VULNERABILITY REGARDING THE CONSTRUCTION OF
LJUBLJANA-CELJE HIGHWAY**

MASTER OF SCIENCE THESIS

Ljubljana, 2000

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD Md
GDK 907.3:917: (479.12):(043.2)
KG ranljivost gozda, presoja vplivov na gozd, pokrajinska ekologija, pokrajinsko-ekološka regionalizacija, metodologija, GIS, avtocesta, Ljubljana-Celje
KK
AV FERREIRA, Andreja
SA PLUT, Dušan ment. / HOČEVAR, Milan soment.
KZ 1000 Ljubljana, SLC, Aškerčeva 2
ZA Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo
LI 2000
IN POKRAJINSKO-EKOLOŠKA PRESOJA RANLJIVOSTI GOZDA PRI GRADNJI AVTOCESTE LJUBLJANA-CELJE
TD magistrsko delo
OP XI, 194 s., 23 pregl., 18 graf., 10 slik, 11 pril., 84 ref.
IJ SL
JI sl/en
AI Izdelali oziroma predeli smo metodologijo za oceno ranljivosti gozda in metodologijo za presojo vplivov posegov na gozd. V prvem delu naloge smo oblikovali dva modela za oceno ranljivosti gozda. Osnovo predstavlja model, ki sčini na pokrajinsko-ekološkem vrednotenju gozda. Gozd je najbolj kompleksen pokrajinsko-ekološki element in kot tak v močni soodvisnosti od vseh ostalih dejavnikov, kar naj bi prišlo do izraza prav z uporabo pokrajinsko-ekološkega pristopa. Zaradi možnosti primerjave rezultatov smo oblikovali še model, ki izhaja iz kriterijev za oceno gozdnih funkcij. Glede na rezultate preizkusa na študijskem območju (širše študijsko območje Ljubljana-Celje, ožje študijsko območje okolica Domžal) menimo, da je pokrajinsko-ekološki pristop primeren za ocenjevanje ranljivosti gozda in ustreza zahtevam, ki se nanašajo na študije ranljivosti okolja. O širši uporabnosti predlagane metodologije pa bi lahko govorili šele po njenem preizkusu na več študijskih območjih. V drugem delu naloge smo izdelali metodologijo za presojo vplivov posegov na gozd. Na vsebinskem področju je novost, da imajo pri vrednotenju vplivov posegov na gozd bistveno težo gozdne funkcije in da so pridobile velik pomen ekološke in socialne funkcije, ki so bile v preteklosti po krivici zapostavljene. Na metodološkem področju ima naloga pomen predvsem pri oblikovanju jasne zaslove za izdelavo študije, kar omogoča preglednost postopka in možnost preverjanja rezultatov.

Andreja Ogulin - Iskra
Andreja Šubic

VREDNOTENJE FUNKCIJ GOZDA KOT OSNOVA ZA PRESOJO VPLIVOV POSEGOV NA GOZD

V članku predstavljena raziskovalna naloga je nastala kot odgovor na v preteklosti se porajajoče težave pri opredeljevanju in vrednotenju vplivov na gozdni prostor pri različnih posegih v okolje, predvsem pri izdelavi ustreznih poročil PVO. Dosedanji koncept PVO za gozd (gre predvsem za presoje ob gradnji avtocest) ima namreč vrsto pomanjkljivosti, objektivnih vzrokov za takšno stanje pa je več.

Raziskovalna naloga se ukvarja s snovanjem metodologije za presojo vplivov posegov na gozd. Vrednotenje gozda se opira na njegove funkcije. Kriteriji vrednotenja so povzeti po predlogu Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih, ki bo v kratkem izšel pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Le-ta opredeljuje način določanja in vrednotenja funkcij gozdov.

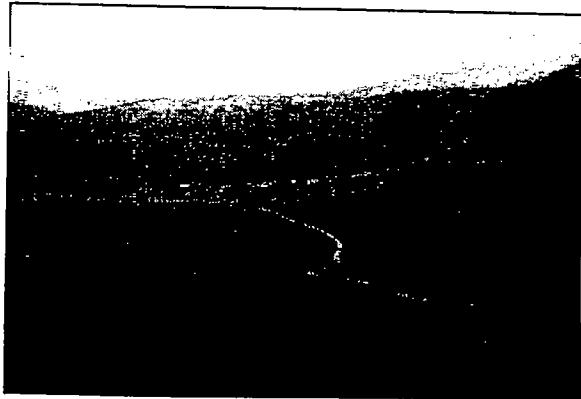
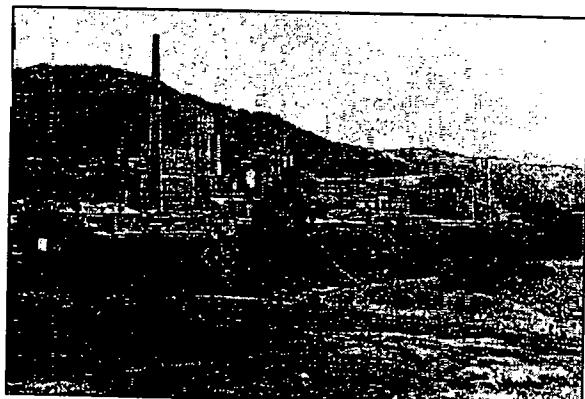
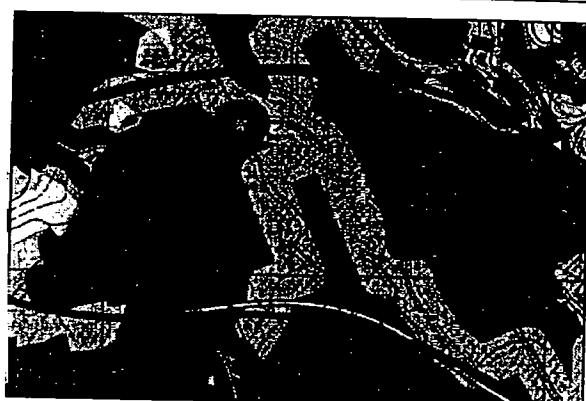
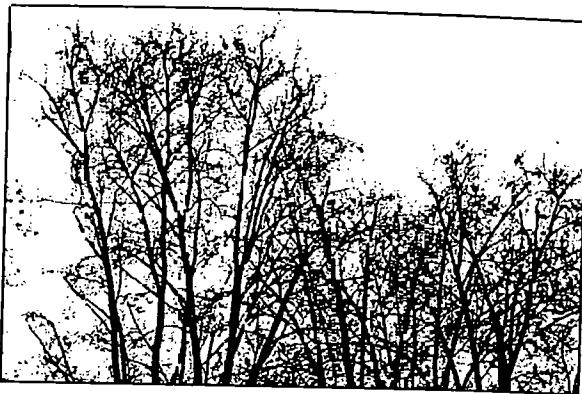
Metodologija za presojo vplivov posegov na gozd se opira na zgoraj omenjeni pravilnik, v njej pa so opredeljeni obvezni kazalci ter način vrednotenja funkcij gozda za potrebe PVO tako za nivo izbire variant posega, kot za nivo vrednotenja lokacijskega načrta. Obe metodologiji sta preizkušeni na testnih območjih, izbiro katerih je pogojevala dosegljivost prostorskih podatkov v digitalni obliki.

Naloga predstavlja prvi poskus sistematizacije vsebine in metodologije PVO za gozd, hkrati pa gre v njej tudi za pričetek uvajanja GIS tehnologije v omenjene postopke.

Uvod

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije se zaključuje raziskovalna naloga, ki se ukvarja s snovanjem metodologije za presojo vplivov posegov na gozd. Osnova omenjeni metodologiji je vrednotenje funkcij, ki so pripisane posameznemu gozdnemu prostoru. Pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo v kratkem izšel Pravilnik o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih, ki opredeljuje način določanja in vrednotenja funkcij gozdov. Iz predloga pravilnika so povzeti okvirni kriteriji vrednotenja, ki pa jih je bilo potrebno v nekaterih primerih še natančneje definirati. Na osnovi teh so bili izdelani kriteriji vrednotenja vplivov posegov na gozd.

PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE KOT NAČRTOVALSKO ORODJE ZA VARSTVO OKOLJA

ZBORNIK
4. LETNEGA STROKOVNEGA SREČANJA
DRUŠTVA KRAJINSKIH ARHITEKTOV SLOVENIJE
december 1997

VPLIV LOKALNIH VIROV EMISIJ IN ČEZMEJNEGA PRENAŠANJA ONESNAŽENEGA ZRAKA NA KAKOVOST OKOLJA V ALPSKEM EKOSISTEMU SLOVENIJE

Metka Špes*

*zvieček

UDK 504.3.054(497.4)

Pričevec opozarja na onesnaženost ozračja v alpskem ekosistemu Slovenije, ki je na eni strani posledica razmeroma šibkega lokalnega onesnaževanja v dolinah in kotlinah z nizkimi samočistilnimi sposobnostmi, na drugi strani pa tudi čezmejnega prenašanja emisij.

Ključne besede: alpski ekosistem, onesnaževanje zraka, majhne samočistilne sposobnosti zraka v alpskih kotlinah in dolinah, čezmejno prenašanje emisij, žveplovi in duški depoziti, kislosti padavin.

THE IMPACT OF LOCAL EMISSION SOURCES AND TRANSBORDER TRANSMISSION OF POLLUTED AIR ON THE ENVIRONMENTAL QUALITY OF THE ALPINE ECOSYSTEM IN SLOVENIA

Abstract: The paper emphasizes that the air pollution in Alpine ecosystem in Slovenia is influenced by poor neutralizing and self-purifying air capacities in Alpine valleys and basins with the relatively small quantities of harmful emissions. The quality of air is also influenced by transborder transmission of emissions.

Key words: alpine ecosystem, air pollution, poor self-purifying capacities of the air in alpine valleys and basins, transborder transmission of polluted air, sulfur and nitrogen deposits, acidity of precipitation.

* Dr. univ. doc., Oddelek za geografijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Aškerčeva cesta 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

VISIO

UDK 911 (234.3) (063)

ISSN 0354-0596

ODDELEK ZA GEOGRAFIJO
FILOZOFSKA FAKULTETA, UNIVERZA V LJUBLJANI

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY
FACULTY OF ARTS, UNIVERSITY OF LJUBLJANA

D E L A

13

TE, LJUBLJANA

**SONARAVNI RAZVOJ V SLOVENSKIH ALPAH
IN SOSEDSTVU**

1. Melikovi geografski dnevi
Kranjska Gora, 5. – 7. november 1998

SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE SLOVENIAN ALPS AND
NEIGHBOURING AREAS

First Anton Melik's Days of Geography
Kranjska Gora, 5. – 7. november 1998

LJUBLJANA 1999

Forestry is carried out in accordance with the principles of nature protection presuming that the maintenance of biodiversity and landscape appearance is guaranteed. Hunting animals and collecting plants, fossils and other nature objects is forbidden.

5. CONCLUSIONS

One possibility to understand landscape is to handle it as a process. It is the result of human activities in the past, and present planning and policies are shaping the future landscapes. Several values are associated with landscape. Traditionally economical values have been the most important, while amenity and security values have been in the background. However, with time the important of these is growing. As the values and valuations may differ in time and in context, a sustainable land use should not harm the future values of a landscape. Therefore the authors argue for an optimised use of landscape values, which in turn asks for maximised landscape diversity.

West Estonian alvars serve as An example of such optimised use of landscape. As they are seminatural areas, they ask for management and conservation at the same time. This is a good reason for sustainable planning, i.e. optimising the use of different values. Instead of increasing the probable economic benefits through e.g., planting forests, one should take better advantage of the amenity values like aesthetics, ecological diversity, and symbolic value.

References

- BOYCE, S. G. (1995): *Landscape forestry*. New York, John Wiley & Sons.
BREITFELD, K. - GANS, P. - GRUNDMAN, L. et al. (1992): Das vereinte Deutschland. Eine kleine Geographie. Institut für Länderkunde, Leipzig.
EMMELIN, L. (1996): Landscape Impact Analysis: a systematic approach to landscape impacts of policy. *Landscape Research*, 21, p. 13-35.
IHSE, M. (1996): Monitoring cultural landscapes in Sweden - methods and data for changes in land use and biotopes. JONGMAN, R. (ed.): Ecological and landscape consequences of land use change in Europe. Tilburg, p. 103-129.
JONES, M. (1993): Landscape as a resource and the problem of landscape values. RUSTEN, C. - WOIEN, H. (eds.): *The Politics of Environmental Conservation*. Proceedings from a Workshop in Trondheim March 26, 1993. Univ. Of Trondheim.
KEISTERI, T. (1990): The study of change in cultural landscapes. *Fennia*, 168, 1, p. 31-115.
LIPSKY, Z. (1996): Land use changes and their environmental consequences in the Czech Republic. JONGMAN, R. (ed.): Ecological and landscape consequences of land use change in Europe. Tilburg, p. 350-360.
MANDER, Ü. - PALANG, H. (1994): Changes of landscape structure in Estonia during the Soviet Period. *GeoJournal*, 33, 1, p. 45-54.
WCED (1987): *Our Common Future*. Oxford, Oxford University Press.

SLOVENIAN RURAL AREAS IN THE LIGHT OF LANDSCAPE VULNERABILITY

Dušan PLUT - Metka ŠPES

Institute of Geography, Trg Francoske revolucije 7, 1000 Ljubljana, SLOVENIA

1. INTRODUCTION

The indicators of industrial and urban pollutions of environment rank Slovenia among the moderately degraded European countries. Exceptions to the foregoing statement are represented by the heavily polluted basin-valley subalpine ecosystems which are also marked with only moderate self-purifying capacities (Plut, 1995; Špes, 1996). Yet, some recentmost investigations have also exposed agricultural sources of environmental pollution, which are manifested, above all, in rural areas, especially in the supbannonian part of Slovenia. To evaluate the extent and the level of pollution of individual ecosystems (agrarian and urban-industrial), a complex methodology for investigating landscape vulnerability has been elaborated, proceeding from a ratio between the self-purifying capacities of environment and the actual pollution (Špes et al., 1996).

2. BASIC FEATURES OF SLOVENIAN RURAL AREAS FROM THE ASPECT OF ENVIRONMENTAL POLLUTION

Rural areas stretch over two thirds of Slovenian territory, where a gross fifth of the population of Slovenia lived at the beginning of the 90's (Ravbar, 1995). Basic features as to production conditions in Slovenia are as follows (Rednak - Vovk, 1995):

- 1) A great percentage of forests (over 50 %);
- 2) Intensely agitated landforms and a great percentage of karstic surface;
- 3) A great percentage of meadows and pasture lands.

RURAL GEOGRAPHY AND ENVIRONMENT

*PROCEEDINGS OF THE 2nd MORAVIAN GEOGRAPHICAL CONFERENCE
CONGEO' 97, VALTICE, CZECH REPUBLIC, SEPTEMBER 15-19, 1997*

Editors: Jan Munzar - Antonín Vaishar

Graphical & Technical Editor: Andrea Petrová

ISBN 80-901844-2-1

REGIOGRAPH for
© GEOKONFIN 1997

Raziskovalne metode

DRUŽBENOGEOGRAFSKI VIDIK PROUČEVANJA OKOLJSKIH PROBLEMOV

Metka Špes*

Izvleček

Prispevek obravnava družbenogeografski vidik proučevanja okoljskih problemov. Predmet takih raziskav so posamezniki ali skupine prebivalstva kot sprejemniki onesnaženega okolja, ki se na te pojave različno odzivajo. S predstavljenim metodo raziskovanja ugotavljamo predvsem, v kakšnem obsegu lahko onesnaženost uvrstimo med dejavnike strukturne, fiziognomske ali funkcijalne diferenciacije degradirane pokrajine.

Ključne besede: degradacija okolja, odzivi prebivalstva, spremembe v okolju.

SOCIOGEOGRAPHICAL ASPECT OF ENVIRONMENTAL PROBLEMS INVESTIGATION

Abstract

The article discusses a sociogeographical aspect of the environmental problems investigation, in which an individual or groups of people are treated also as the receptors of polluted environment, who differently respond to these phenomena. With the presented method of investigation the extent has been established, above all, to which the pollution can be ranked among the factors of structural, phsyiognomic, or functional differentiation of degraded landscape.

Key words: Environmental degradation, Response of population, Changes in environment.

V razvoju znanosti, svetovne in domače, bi težko rašli temo, ki je bila v zadnjih treh desetletjih pogosteje proučevana kot "okolje" in vse kar je povezano z negativnimi učinki njegovega čezmernega obremenjevanja, onesnaževanja, skratka razvoja, ki ni (bil) uravnotežen z naravo in njenimi začonitostmi delovanja. S temi perečini problemi so se ukvarjali raziskovalci s področja naravoslovja, tehnike, medicine, kasneje pa še družboslovja in humanistike. Raziskovalnim rezultatom je

* Dr., doc., raziskovalec, Inštitut za geografijo, Trg francoske revolucije 7, 1000 Ljubljana, Slovenija.

METKA ŠPES

GENERAL CHARACTERISTICS OF ENVIRONMENTAL DEGRADATION IN SLOVENE URBAN AREAS

Cities - and urban areas in general - are characterized by high population density and heavy concentration of most economic activities, while also acting as centers of economic, social and cultural life. These economic activities that both make up and shape urban areas at the same time exert principal influences on the quality of these areas. The influence of cities on the environment can be assessed on the following three levels:

- a. global: by studying the consumption of energy and natural resources
- b. regional: influence on neighbouring rural areas (pollution, expansion, recreation, detrimental effects on rivers)
- c. local: changes in quality of landscape-forming elements lead to specific environments within the city, which is also determined by the created environment with its morphology, structure and function; traffic also has to be mentioned in this context with its growing influence on the city environment.

Frequently divergent or even clashing, and in some cases complementary interests of diverse users of the city are reflected in its environment. Some of the activities that were the moving forces of progress of certain cities (e.g. industry, traffic) at the same time triggered numerous detrimental effects on the environment, reflected in excessive pollution and degradation of the environment, which in turn caused a number of negative effects on the population in terms of health, social behaviour and, of course, the appearance of their environment.

It is the urban areas that are the most heavily polluted ecosystems, with the pollution of air and water on top of the list, followed by other forms of urban pollution, e.g. soil contamination (above all with heavy metals), landform degradation caused by mining, irregular dump-sites of household and other waste, increased corrosion due to acid rain, increased noise levels, etc.

Despite quite differing regional, social and historical settings of the most heavily polluted Slovene urban areas, there are several geographic features that these areas have in common, which are doubtless typical of the situation in Slovenia. Not only are we referring to natural-geographic features (higher natural sensitivity of our environment due to landform, climate, etc.), but even more to the

Governmental Research Institute
Silesian Institute in Opole

**SMALL EUROPEAN REGIONS
DURING TRANSITION PERIOD
TRANSFORMATION OF SETTLEMENT SYSTEMS**

Edited by
Krystian Heffner, Marjan Ravbar

Opole 1997

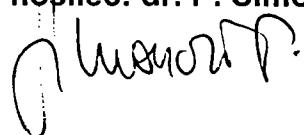
Gozdarski inštitut Slovenije
Večna pot 2, 1000 Ljubljana

Marko Kovač, Franc Ferlin, Primož Simončič

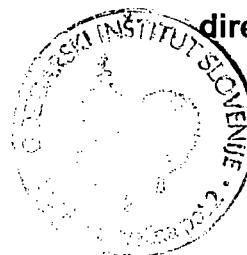
**STANJE GOZDA OB IZGRADNJI NADOMESTNEGA OBJEKTA TET 3
- Poročilo**

(III. delovno poročilo GIS,
sestavni del PVO elaborata ERICO Velenje)

nosilec: dr. P. Simončič

direktor: prof. dr. M. Hočevar

Ljubljana, april 1998

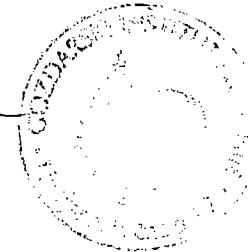
$l_m = 2628$
 $l_D = 435878$

Naročnik:
Acer d.o.o., Gubčeva 11, Novo Mesto

Izdelovalec:
Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana

**Sektorsko poročilo o vplivih na gozd za izdelavo
končnega poročila o vplivih na okolje za cestno povezavo
naselja Vici na R-373/1364 Trava - Čabar**

Datum: marec 1998
Odgovorna nosilka: Andreja Ogulin-Iskra, d.i.k.a. *Mihej Urbančič*
Sodelavka: Andreja Šubic, dipl. geogr. in etnol.
Konzultanta: Mihej Urbančič, dipl. ing. gozd.
Mirko Perušek, dipl. ing. gozd., ZGS Kočevje

Kazalo vsebine:

Kazalo vsebine	2
I. UVOD	3
I.1 Opredelitev ciljev študije	3
I.2 Pregled zakonodajnih in strokovnih podlag	4
I.3 Definicije osnovnih pojmov	4
I.4 Določitev območja obdelave	5
I.5 Metodološka izhodišča in podatkovne baze	5
I.5.1 Načini opredeljevanja in vrednotenja vplivov	5
I.5.2 Podatkovna baza in obdelava podatkov	8
I.6 Zanesljivost ocene vplivov	8
II. Poročilo o vplivih posega na gozd	9
II.1 Opis značilnosti posega	9
II.2 Opis obstoječega stanja gozda	10
II.2.1 Upravne gozdno-gospodarske enote	11
II.2.2 Skupna površina obravnavanega območja	11
II.2.3 Površina oz. delež gozda	11
II.2.4 Povprečna lesna zaloga	11
II.2.5 Gozdne združbe	11
II.2.6 Gozdnogospodarski razredi	11
II.2.7 Razvojne faze gozdov	12
II.2.8 Funkcije gozdov	12
II.2.9 Požarna ogroženost gozdov	13
II.3 Opis in ocena pričakovanih vplivov	14
II.3.1 Opis posega z vidika vpliva na gozdna območja	14
II.3.2 Opredelitev potencialnih škod in vplivov gradnje in obratovanja načrtovane lokalne ceste na funkcije gozda	14
II.3.3 Opredelitev vplivov gozda na načrtovano lokalno cesto	15
II.3.4 Ocena vplivov posega	16
II.3.5 Ocena vplivov posega na Republiko Hrvaško	18
II.4 Predlog omilitverih ukrepov	19
II.4.1 Ukrepi med gradnjo lokalne ceste	19
II.4.2 Ukrepi po izgradnji lokalne ceste	19
II.5 Predlog zasnove monitoringa	20
III. VIRI	21
III.1 Literatura	21
III.2 Kartografski viri	21

km = 2627

ID = 435622

Naročnik:

Acer d.o.o., Gubčeva 11, Novo Mesto

Izdelovalec:

Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana

**Sektorsko poročilo o vplivih na gozd za izdelavo
končnega poročila o vplivih na okolje
za lokalno cesto 3613 Črni potok - Žurge**

Datum: marec 1998

Odgovorna nosilka: Andreja Ogulin-Iskra, d.i.k.a. *Andreja o. Iskra*

Sodelavka: Andreja Šubic, dipl. geogr. in etnol.

Konzultanta: Mihej Urbančič, dipl. ing. gozd.

Mirko Perušek, dipl. ing. gozd., ZGS Kočevje

Kazalo vsebine:

Kazalo vsebine	2
I. UVOD	3
I.1 Opredelitev ciljev študije	3
I.2 Pregled zakonodajnih in strokovnih podlag	4
I.3 Definicije osnovnih pojmov	4
I.4 Določitev območja obdelave	5
I.5 Metodološka izhodišča in podatkovne baze	5
I.5.1 Načini opredeljevanja in vrednotenja vplivov	5
I.5.2 Podatkovna baza in obdelava podatkov	8
I.6 Zanesljivost ocene vplivov	8
II. Poročilo o vplivih posega na gozd	9
II.1 Opis značilnosti posega	9
II.2 Opis obstoječega stanja gozda	10
II.2.1 Upravne gozdnogospodarske enote	11
II.2.2 Skupna površina obravnavanega območja	11
II.2.3 Površina oz. delež gozda	11
II.2.4 Povprečna lesna zaloga	11
II.2.5 Gozdne združbe	11
II.2.6 Gozdnogospodarski razredi	12
II.2.7 Razvojne faze gozdov	13
II.2.8 Funkcije gozdov	13
II.2.9 Požarna ogroženost gozdov	14
II.3 Opis in ocena pričakovanih vplivov	15
II.3.1 Opis posega z vidika vpliva na gozdna območja	15
II.3.2 Opredelitev potencialnih škod in vplivov gradnje in obratovanja načrtovane lokalne ceste na funkcije gozda	15
II.3.3 Opredelitev vplivov gozda na načrtovano lokalno cesto	16
II.3.4 Ocena vplivov posega	17
II.3.5 Ocena vplivov posega na Republiko Hrvaško	23
II.4 Predlog omilitvenih ukrepov	24
II.4.1 Ukrepi med gradnjo lokalne ceste	24
II.4.2 Ukrepi po izgradnji lokalne ceste	24
II.5 Predlog zaslove monitoringa	25
III. VIRI	26
III.1 Literatura	26
III.2 Kartografski viri	26

km=2619

lD=433830

Naročnik:
IMOS GEA d.o.o., Dunajska 58, Ljubljana

Izdelovalec:
Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana

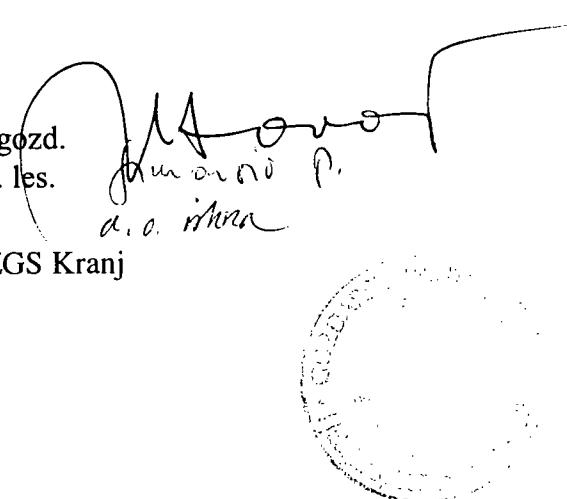
**Poročilo o vplivih na okolje –
segment »gozdne površine«, »tla« in »rastline«
za avtocestni odsek Naklo – Kranj V.**

Datum: september 1998

Nosilca:
mag. Marko Kovač, dipl. ing. gozd.
dr. Primož Simončič, dipl. ing. les.

Sodelavka:
Andreja Ogulin-Iskra, d.i.k.a.

Konzultant:
Darko Turk, dipl. ing. gozd., ZGS Kranj

Andreja Ogulin-Iskra
d.o. ihsra

Kazalo vsebine:

1.	OPIS POROČILA	3
1.1	Uvod	3
1.2	Opredelitev ciljev študije in definicije osnovnih pojmov	3
1.3	Določitev območja obdelave	4
2.	OPIS NIČELNEGA STANJA GOZDA	5
2.1	Pregled zakonodajnih in strokovnih podlag	5
2.2	Metoda dela - načini opredeljevanja in vrednotenja vplivov <u>Analize tal</u> <u>Vrednotenje ostalih vplivov</u>	5 6
2.3	Meritve ničelnega stanja <u>Podatkovne baze</u>	8 8
2.4	Opis značilnosti posega	8
2.5	Opis obstoječega stanja gozda <u>Upravne gozdnogospodarske enote</u> <u>Skupna površina obravnavanega območja</u> <u>Površina oz. delež gozda</u> <u>Povprečna lesna zaloga</u> <u>Gozdne združbe</u> <u>Gozdnogospodarski razredi</u> <u>Razvojne faze gozdov</u> <u>Funkcije gozdov</u> <u>Požarna ogroženost gozdov</u>	9 9 10 10 10 10 11 11 12
3.	OPIS IN OCENA PRIČAKOVANIH VPLIVOV	13
3.1	Opis posega z vidika vpliva na gozdna območja	13
3.2	Opredelitev potencialnih škod in vplivov gradnje in obratovanja načrtovane lokalne ceste na funkcije gozda <u>Vplivi na gozd med gradnjo ceste</u> <u>Vplivi na gozd po izgradnji (med obratovanjem) ceste</u>	13 13 14
3.3	Opredelitev vplivov gozda na načrtovano cesto	14
3.4	Ocena vplivov posega <u>Vplivi na gozdna tla</u> <u>Vplivi na gozdne funkcije</u>	15 15 15
4.	PREDLOG OMILITVENIH UKREPOV	19
4.1	Ukrepi med gradnjo lokalne ceste	19
4.2	Ukrepi po izgradnji lokalne ceste	19
5.	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA	21
6.	ZANESLJIVOST OCENE VPLIVOV	22
7.	POVZETEK POROČILA	23
8.	PRILOGE	24
8.1	Ničelno stanje gozdnih tal <u>Uvod, opredelitev problema</u> <u>Rezultati in razprava</u>	24 24 25
8.2	Reference	25
8.3	Viri in literatura	26